

Kuitteja kaipailen

Verohallituksen muinainen pääjohtaja Mikko Laaksonen esitti televisiohaastattelussa kolmikohtaisen mallinsa veroilmoituksen täytön helpottamiseksi. Kansalaisia pyydetäisiin vastaamaan veroilmoituksessa vain kolmeen kysymykseen: Kuinka paljon ansaititte, missä markat makaavat ja milloin verottaja saa tulla hakemaan ne.

Kuulun siihen ikäluokkaan, joka oikeasti teki veroilmoituksen. Isäni oli paikkakunnalla kunnioitettu kirvesmies ja sahuri. Hänen työnsä siis liippasivat läheltä yrittäjyyttä. Sellaisen kansalaisen verottaja oletti aina pimittävän jotakin.

Nuorena kävin kouluja enkä itse ansainnut kummemmin. Sain kuitenkin tehtäväkseni laskea isäni veroilmoitusta varten kaikenmoisia koukeroita. Siinä sivussa tuli tutustuttua verottajan antamiin sääntöihin. Niiden ymmärtäminen vaati oikeata nokkeluutta, jonka rinnalla koulunkäynti oli yksinkertaista pintaliippausta.

Isäni ei halunnut harrastaa minkäänlaista verosuunnittelua saatikka veronkiertoa. Yritin vähän ehdotella, että eikös tämä kannattaisi panna investoinniksi ja poistaa sitten suunnitelmallisesti. Tai kannattaisiko nyt vuoden lopulla ostaa uusi sähkömoottori. Viidentoista kilowatin moottorin hankinta kun tuolloin teki melkoisen loven kaappikassaan.

Oikeitten ammattiin kuuluvien kuittien lisäksi kerättiin vuoden mittaan erilaisia lippusia veroilmoitusta varten. Sitten tammikuussa kuitit laskettiin ja liitettiin veroilmoitukseen, josta tuli kunnan paketti. Ei olisi voinut lähettää pikkukirjeessä kuten tänään.

Siinä sivussa kokeiltiin myös vähän kepillä jäätä. Sujautettiin pari Anttilan tai Elanon lappusta apteekin kuittien joukkoon. Oli jännittävää seurata, löysivätkö tarkastajat. Ja kyllähän ne siellä menivät muiden joukossa. Tempuilla ei tietenkään ollut mitään merkitystä kokonaisuuden kannalta. Yleistä sellainen ainakin puheiden mukaan tuntui olevan.

Nyt palkansaajan veroilmoituksen laatiminen on lasten leikkiä. Kuitteja ei kysellä. Useimmista se hoituu Laaksosen hengessä veroehdotuksin. Kunhan pitkämatkalainen muistaa ilmoittaa huolellisesti matkakustannuksensa, siinä melkein kaikki.

Tärkeät ja merkittävät tiedot sujahtavat sähköisesti veroviranomaisen tietokoneeseen. Enemminkin pitää muistaa päätöksen tultua tarkistaa, että luvut on oikein prantätty. Kokemukseni mukaan verottajalla tuntuu olevan ohjelmoitu taipumus esimerkiksi unohtaa vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksuja, jotka kyllä sitten vaadittaessa kauniisti korjataan.

Suomi sijoittuu ainakin yhdellä mittarilla maailman kärkeen. Nimittäin kyvyllä kerätä kansalaisiltaan verot. Vaikka se kalskahtaakin kolkolta, meidän kannattaa ylpeillä asialla. Veroilla saadaan palvelua ja baanaa. Jos jotkut nilkit onnistuvat maksunsa välttelemään, muut maksavat. Ajatelkaa yhteiskuntaa, kuten Venäjällä, joka ei pysty keräämään puoliakaan säädetyistä veroista.

Ei siis muuta kuin kynät ja kumit kuntoon. Sanaristikko syrjään ja paperit pöydälle. Vastataan venkoilematta!

pajen